

<i>A tantárgy címe</i> Társadalmi struktúra és mobilitás II.	<i>A tantárgy kódja</i> BBNSZO-02302	<i>Tanév</i> 2011/2012
<i>A tantárgy típusa</i> Előadás	<i>Óraszám</i> Heti 2 óra	<i>Kreditek száma</i> 2

Tantárgy célja:

A hallgatók megismerkednek a mobilitás kutatások szemléletmódjával, elméleti és módszertani kiinduló pontjaival. Sor kerül a jelentős kutatási irányzatok, modellek áttekintésére.

A kurzus során kiemelt hangsúlyt kapnak a legutóbbi évtizedek legfőbb *hazai* mobilitás kutatási fejleményei.

Előadó: Dr Ferencz Magdolna Phd.

A tantárgy leírása:

Sorszám	Témakör	Óraszám
1.	A kurzus célja, felépítése és követelményei Kapcsolódás a „Társadalmi struktúra és mobilitás I.” kurzusom elhangzottakhoz: a mobilitás kutatások tárgya, helye és szerepe a társadalmi struktúra vizsgálatában	2
2.	Alapfogalmak; Társadalmi helyzet és társadalmi helyzetváltoztatás. Sorokin elemzési kategóriái	2
3.	A mobilitás vizsgálatok első generációja Az ISA paradigmán alapuló foglalkozási mobilitás vizsgálatok	2
4.	A foglalkozási helyzet mérése Foglalkozási presztízs, társadalmi-gazdasági index, munkajelleg-csoport Foglalkozási és foglalkozási presztízs vizsgálatok	2
5.	Treiman iparosodási elmélete	2
6.	A mobilitás vizsgálatok második generációja Útmodellek	2
7.	I. Dolgozat megírása	2
8.	A mobilitás kutatások harmadik generációja	2
9.	Iskolai mobilitás vizsgálatok	2

10.	Társadalmi távolságok és a házassági mobilitás	2
11.	Multidimenzionalitás és inkonzisztencia a társadalmi mobilitásban, Mobilitás és szubjektív társadalmi helyzet	2
12.	A rendszerváltozás hatása a hazai mobilitási folyamatokra	2
13.	II. Dolgozat megírása	2
14.	A félév összegzése, évközi dolgozatok tapasztalatai, javaslatok a vizsgafelkészüléshez a dolgozatok fényében	2

Értékelés, követelmények:

A kurzust lezáró érdemjegy kollokviumi jegy.

A félév során két alkalommal dolgozatíráásra kerül sor. A dolgozat a hallgatók számára előre vetíti a követelményeket, az oktató számára pedig hasznos visszajelzés arról, hogy a hallgatók hogyan haladnak az anyag elsajátításában. A dolgozat teljesítménye nem befolyásolja a félévi értékelést.

Az évközi (javított) dolgozat igény szerinti megtekintésére egyetlen egy alkalommal, a tanítási időszak pótnapján, az utolsó előadáson pontosított időben és helyszínen kerül sor. A dolgozatok pótlólagos megtekintésére és a dolgozatokkal kapcsolatos felszólalásra a kitűzött időpontot követően nincs lehetőség.

A szóbeli vizsga beugró kérdései és tételsora az első vizsgaidőpontot megelőző hetedik naptól megtekinthető a Szociológiai Intézet honlapján.

A szóbelin a hallgatók az előadások témáinak megfelelő tételek szerint (egy kihúzott tételnek megfelelően) számolnak be tudásukról. Annak a hallgatónak, akinek a dolgozatban tanúsított teljesítménye kiváló vagy jó, a szóbeli vizsgán módja van bizonyos „kedvezményel” élni: három (általa kihúzott) vizsgatételből választhatja ki a számára prezentálandót.

A szorgalmi időszak alatt konzultáció igénybe vehető. Konzultáció feltétlenül javasolt abban az esetben, ha a hallgató nehézségekbe ütközik az anyag elsajátítása során. A konzultáción való részvétel feltétele, hogy a hallgató jelen legyen azokon az órákon, melyek anyagának feldolgozásához támogatást igényel.

Konzultációra kizárólag a fogadóórák keretében van mód. Fogadó órák: péntek 16.00 – 18.00 (Ste: 063.)

Kötelező irodalom:

¹ Blaskó, Zs (2002).: Kulturális reprodukció vagy kulturális mobilitás? Szociológiai Szemle, 2002/2.

² Blau, P.M. és O.D. Duncan (1998): A foglalkozási státus mérése. In: Róbert P. (szerk.) A társadalmi mobilitás. Hagyományos és új megközelítések. Új Mandátum Kiadó, Budapest 130-140.p.

³ Bukodi, E. (2002): Ki kivel (nem) házasodik? A partnerszelekciós minták változása az egyéni életútban és a történeti időben. Szociológiai Szemle 2002. 2. 28-58.p.

Bukodi, E.(2002): Társadalmi mobilitás Magyarországon, 1983 és 2000. In: Kolosi T., Tóth I. Gy. és Vukovich Gy. (szerk). Társadalmi riport 2002.TÁRKI, Budapest 193-206.p.

⁴ Csité A. (2009): Boldogtalan kapitalizmus? A mai magyarországi társadalom értékpreferenciáinak néhány jellemzője. Közjó és Kapitalizmus Intézet, Műhelytanulmány No. 10. 2009. Elektronikusan elérhető: http://kozjoeskapitalizmus.hu/files/MT10.Csite_.Ertek_.2008.pdf

⁵ DiMaggio, P (1998):. Kulturális tőke és iskolai teljesítmény. In: Róbert P. (szerk.) A társadalmi mobilitás. Hagyományos és új megközelítések. Új Mandátum Kiadó, Budapest 198-220.p.

⁶ Habich, R., Spéder, Zs. (1998): Vesztesek és nyertesek: a társadalmi változás következményei három országban. In: Kolosi T., Tóth I. Gy. és Vukovich Gy. (szerk). Társadalmi riport 1998. TÁRKI Budapest 117-139.p.

⁷ Lipset, S.M., R. Bendix és H.L. Zetterberg (1998): Társadalmi mobilitás az ipari társadalomban In: Róbert P. (szerk.) A társadalmi mobilitás. Hagyományos és új megközelítések. Új Mandátum Kiadó, Budapest

⁸ Róbert, P. (2001): A kulturális és anyagi erőforrások szerepe a státuszmegszerzés folyamatában. In: Róbert P.: Társadalmi mobilitás a tények és vélemények tükrében. 2. kiadás ARTT – Századvég Kiadó, Budapest

⁹ Róbert, P. (2001): A származástól a teljesítményig. A státuszmegszerzés folyamata Magyarországon. In: Róbert P.: Társadalmi mobilitás a tények és vélemények tükrében. 2. kiadás ARTT – Századvég Kiadó, Budapest

¹⁰ Sorokin, P.A. (1998): Az egyének társadalmi rétegenkénti minősítésének, kiválasztásának és elosztásának mechanizmusa. In: Róbert P. (szerk.) A társadalmi mobilitás. Hagyományos és új megközelítések. Új Mandátum Kiadó, Budapest

¹¹ Tóth, I. Gy. (szerk): Európai társadalmi jelentés. TáRKi 2009. elektronikusan elérhető: http://www.tarsadalomkutatas.hu/kkk.php?TPUBL-A-899/publikaciok/tpubl_a_899.pdf